

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1

- 1p 1 Hieronder staan twee teksten.
→ In welke tekst is er sprake van dat er in de toekomst videospelletjes in je hersenen kunnen worden afgespeeld?
Omcirkel het nummer van die tekst in de uitwerkbijlage.

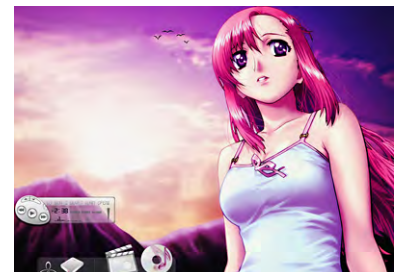
1 WearIT@work

AVRUPA Birliđi (AB) tarafından desteklenen 'WearIT@work' konsorsiyumunda AB üyesi ve aday üye 14 ülkeden 35 şirket bulunuyor. Proje, 'AB 6'ncı Çerçeve Programı'ndan 15 Milyon Euro destek alıyor. Proje kapsamında gözlükler monitör, eldivenler, ses, fare ve klavyenin yerini alacak. Kemer içine yerleştirilen bilgisayarlar el bilgisayarını ortadan kaldıracak, kola ya da bileğe takılan sensorlar hangi hareketin yapıldığını algılayacak. Projenin pilot uygulamaları, Fransa'da Paris İtfaiye Teşkilatı, Çek Cumhuriyeti'nde Skoda ve Almanya'da EADS'ta yapılacak. Liderliğini Bremen Üniversitesi'nin yaptığı Konsorsiyum ilk ürünlerini 4.5 yıl sonra verecek.

2 Sony

JAPON elektronik devi Sony'nin, 3 boyutlu filmleri ultrason yöntemiyle doğrudan beyne iletecek bir buluşun patentini aldığı bildirildi. İngiliz The Times gazetesi, televizyonu ve sinemayı ortadan kaldıran bu teknoloji sayesinde 'The Matrix' filminde beyne kablolar sokularak yaratılan 'sanal gerçekliğin' ileride hayata geçirilebileceği yorumunu yaptı. Bununla birlikte, mucidinin ismi açıklanmayan yeni teknolojide beyne herhangi bir kablo ya da elektrot sokulmuyor. Şu an sadece bir 'teori' düzeyinde olan yöntem, beynin belirli bölgelerine ultrason dalgaları vererek buradaki sinir hücrelerini özel bir şekilde hareket ettirme prensibine dayanıyor. Henüz hakkında fazla detay açıklanmayan teknoloji sayesinde yaşanacak 'duyusal deneyim' sırasında filmi 'beyninden izleyen' kişi, izlediği şeyin kokusunu, tadını alabilecek, hatta beyinde canlanan nesnelere de hissedebilecek. Ultrasonlu 3 boyutlu teknoloji, video oyunlarının da 'beyinde' oynanmasına imkan tanıyacak.

Tekst 2

- 1p 2 Je wilt in İzmir of omgeving een villa kopen met uitzicht op zee die niet meer dan 100.000 YTL mag kosten.
→ Wordt er in de advertenties een villa aangeboden die aan je eisen voldoet?
Zo ja, schrijf het in de advertentie genoemde telefoonnummer op. Zo nee, schrijf nee op in de uitwerkbijlage.

İzmir ve çevresi için emlak ilânları

KİRALIK EMLAK

ALSANCAK'TA 3+1 boş 700YTL <0.232.422 20 54>

BALÇOVA'DA 3+1 klasik 450YTL <0.232.278 01 08>

BALÇOVA'DA 3+1, 120 m², jeotermalli 700YTL <0.232.279 20 73>

BAYRAKLI tepede, şahane deniz manzaralı, 3+1, kat kaloriferli, 450YTL
<0.532.245 32 50>

KARŞIYAKA'DA merkeze yakın mobilyalı 3+1 600YTL <0.232.330 96 91>

SATILIK EMLAK

BALÇOVA'DA

85 m², 3+1, 86.000YTL

100 m², 2+1, 76.000YTL

Özen inş. Emlak <0.232.279 20 73>

GÜVENDİK'TE satılık tripleks villa 100.000YTL <0.532.297 20 10>

GÜZELBAHÇE Özzümrüt Villa kooperatifinde içi tamamlanmamış 150 m², 3+1,
deniz gören dubleks villa. 75.000YTL <0.232.362 60 10>

KARŞIYAKA EMLAK <0.232.337 26 26>

Bostanlı'da cadde üzeri, 3+1 280.000YTL

Girne'de, 3+1 190.000YTL

SAHİBİNDEN Basınsitesi'nde 3+1, yüksek zemin, bahçeli, odalar, salon ahşap
parke, duvarlar saten boya, ev komple yeni boya, kat kaloriferli, 120 m²
120.000YTL <0.536.231 25 09>

SAHİBİNDEN Evka-2'de 3+1 full tadilatlı köşe önü koşu parkı, süper manzaralı,
2 katlı binada yüksek zemin 105.000YTL <0.533.650 11 49>

SAHİBİNDEN Karşıyaka'da 3+1 lüks özel otoparklı ve sahile 50m, 270.000YTL
<0.536.327 12 49>

ŞİRİNYER'DE 3+1, 85.000YTL, 3+1 dubleks 65.000YTL <0.232.439 15 10>

Tekst 3

- 1p 3 Je wilt graag deelnemen aan de Europese gedichtenwedstrijd en je vraagt je af of je een gedicht mag insturen dat al een keer is gepubliceerd.
→ Is er een regel die daar iets over zegt?
Zo ja, schrijf het nummer van die regel op. Zo nee, schrijf nee op in de uitwerkbijlage.

PLATFORM, 2. AVRUPA ŞİİR YARIŞMASI

Platform Dergisi, şiiri özendirmek, sevdirmek ve Türk edebiyatının zengin ve etkileyici şiir dünyası ile buluşabilmek üzere geçen sene başlattığı AVRUPA ŞİİR YARIŞMASI'nın ikincisini düzenliyor.

Bu yarışma ile ilgili şartlar şöyledir:

- 1 Bu yarışmaya sadece Batı Avrupa'da, özellikle Hollanda'da yaşayan şairler ve şair adayları katılabilir.
- 2 Yarışmaya gönderilen şiirlerin daha önce hiç bir yerde yayınlanmamış ve hiç bir yarışmaya katılmamış olmaları gerekir.
- 3 Her şair yarışmaya en fazla üç şiiri ile katılabilir. Şiirler iki bilgisayar sayfasından uzun olmamalı.
- 4 Şiirlerde konu ve şekil serbesttir, ama belli bir seviyenin üzerinde olmaları gerekir.
- 5 Şiirler bilgisayarda yazılmış olmalı. Mümkünse e-mail yoluyla veya diskete alınmış şekilde bize ulaştırılmalı.
- 6 Şiirler en geç 30 Mayıs 2007 tarihine kadar bize gönderilmiş olmalı.
- 7 Bu yarışmanın sonuçları Eylül'ün sonunda ilan edilecek ve düzenlenecek bir törenle derece alanlara hediyeleri verilecek.
(Not: 1 Bu törenin tarihi, derece alanlara verilecek hediyeler ve jüri üyeleri daha sonraki sayılarımızda duyurulacak.)
- 8 Bu yarışmaya katılacak olan bütün şairler ve şiir severler bu programa davet edilecekler.
- 9 Yarışmacıların, kısa biyografilerini, adreslerini, -varsa- e-mail adreslerini bize göndermeleri gerekir. İsimsiz ve adresiz eserler dikkate alınmayacaktır.

(Not: 2 Avrupa Şiir Yarışmasına gönderilen şiirler yazarlarına aittir. Ancak yarışma sonuçlanıncaya kadar şairler bu şiirleri herhangi bir yerde değerlendiremezler.

Platform, yarışmaya gelen şiirleri kendi sayfalarında yayınlama, -gerekirse- kitap haline getirme veya internet ortamında yayınlama hakkına sahiptir.)

Şiirleriniz için adresimiz:

PLATFORM Dergisi Avrupa şiir Yarışması
Postbus 9510 1006 GA AMSTERDAM -HOLLANDA Tel : 0031 20 613 89 02
e-mail : kerimece@hotmail.com siiryarismasi@platformmedia.com

Tekst 4

- 1p 4 In welk van beide teksten staat iets over de herkomst van parlementsleden?
Schrijf de titel van de tekst op in de uitwerkbijlage.

Kentlileşme

Son araştırmalara göre İstanbul'da aşırı bir ikilem var: Eski, yerli İstanbullular ve yeni gelenler. Yeni gelenler geldikleri Anadolu kentlerinin yaşam kültürlerini sürdürmektedirler. Bunun yanı sıra eski yerli İstanbullular ile İstanbul'un yerli kültürünü benimseyenler olabildiğince yeniliğe açıktır. Özellikle de müthiş bir çağdaş metropol yaşam biçimine yöneliş var. Burada kentin içindeki müthiş bir ikilikten, birbirinden habersiz grupların arasında sosyolojik bir duvar örülmüş bir megakentten söz edilmektedir.

Anadolu mu?

Nüfus yapısındaki durum siyasete de yansıyor. 3 Kasım 2002 genel seçimlerinde TBMM'ye İstanbul'dan 69 milletvekili girdi. 69 milletvekilinin sadece 14'ü İstanbul nüfusuna kayıtlı. İstanbul milletvekillerinden 6'sı Rizeli, 5'i Trabzonlu, 4'ü Sivaslı, 3'ü Tokatlı. İstanbul'un ikişer de Malatyalı, Tuncelili, Kastamonulu, Kayserili, Ankaralı milletvekili var. Kalan İstanbul milletvekilleri de Anadolu'nun diğer illerine teker teker dağılmışlar.

Tekst 5

Ereğli'den Avrupa'ya sırık domates ihracatı

Konya'nın Ereğli ilçesinde, normalde dekardan en fazla 8 ton verim alan çiftçiler, bu yıl ilk kez denedikleri melez sırık domates çeşidinde 20 ton ürün aldı. İlçede üretilen bin ton domatesten 400 tonu, Fransa ve Almanya'ya ihraç edildi.

Ereğli İlçe Tarım Müdürü Özkan Özgüven, çiftçinin gelirini artırmak için, mevcut tarım ürünlerine alternatif yeni ürünlere ağırlık verdiklerini söyledi. Özgüven, beyaz kiraz ve bodur elmadan sonra sırık domateste de çiftçinin istediği verimi yakalayacağını söyledi. Yetiştirdiği arpa ya da buğdayın birim alan getirisi az olduğu için çiftçinin de yeni arayışlar içinde olduğunu belirten Özgüven, "Kaymakamlık, uluslararası bir firma ve 9 çiftçiyle birlikte 57 dekarlık sahada sırık domates yetiştiriciliği yaptık" dedi.

Özgüven, yetiştirdikleri yüksek verimli sırık domatesin, bu yıl ilk kez denenen yeni bir melez çeşidi olduğunu, bu çeşidin diğer domateslere göre daha dolgun görünmesi ve hasat edildikten sonra formunda uzun süre bozulma olmaması nedeniyle ihracata uygun olduğunu ifade etti.

Yer domatesinin kilo fiyatının halen 1,8 YTL olmasına karşın, yetiştirdikleri bu yeni sırık domates çeşidinin kilosunun 3 YTL'ye alıcı bulunduğunu dile getiren Özgüven, bu domatesin özellikle yurtdışında büyük ilgi gördüğüne dikkati çekti. Çiftçileri sırık domates yetiştiriciliği konusunda eğittiklerini de vurgulayan Özgüven, "Kurslar vererek yetiştiricileri belgelendiriyoruz. İhracatçı için bu belge önem taşıyor. Domatesin bu kadar ilgi görmesi ilçede meyve-sebze paketlenme ve işleme merkezi kurulması çalışmalarının da başlamasına neden oldu" dedi.

- 1p **5** Wat is het verschil tussen de 'sırık domates' en gewone tomaten?
De 'sırık domates' is in vergelijking met gewone tomaten
A een gekruiste tomatensoort.
B goedkoper.
C groter.
D lichter van gewicht.
- 1p **6** Wanneer heeft de ontwikkeling van 'sırık domates' plaatsgevonden?
De ontwikkeling van 'sırık domates' heeft plaatsgevonden
A gelijktijdig met die van 'beyaz kiraz' en 'bodur elma'.
B na die van 'beyaz kiraz' en 'bodur elma'.
C voor die van 'beyaz kiraz' en 'bodur elma'.
- 1p **7** Waarom is er in het buitenland belangstelling voor 'sırık domates'?
De buitenlandse belangstelling voor 'sırık domates' heeft te maken met
A de gunstige prijs.
B de langere houdbaarheid.
C de opvallende kleur.
D de vollere smaak.
- 1p **8** Wat is voor buitenlandse afnemers het belangrijkste?
In de eerste plaats is het van belang dat kwekers van 'sırık domates' beschikken over
A een kwaliteitsbewijs.
B efficiënte verwerkingstechnieken.
C goede verpakkingstechnieken.
D overdekte opslagruimtes.

Tekst 6

Popçulara dil uyarısı

Ankara

Türk Dil Kurumu (TDK) Başkanı Şükrü Haluk Akalın, "öldürcen mi", "kırcan mı", "kescem" gibi ifadelerin Türkçe'de bulunmadığını ve şarkı sözlerinde de kullanılmaması gerektiğine işaret etti.

Akalın, sanatçıların şarkı sözlerini yazarken ve şarkıları seslendirirken, daha doğru Türkçe kullanarak gençlere örnek olmalarını istedi.

Şükrü Haluk Akalın, Türkiye'de geçmişte hafif batı müziğinin özgün dilleriyle söylendiğini, daha sonraki yıllarda bu şarkılara Türkçe söz yazıldığını ve Türkiye'de hafif batı müziği tarzında özgün eserler verildiğini belirtti.

DUAYENLERE SAYGISIZLIK

Özellikle geçmişte Fecri Ebcioğlu, Barış Manço, Cem Karaca, Sezen Cumhuri Önal, Ayten Alpman, Berkant, Erol Büyükburç gibi pek çok sanatçının güzel eserler verdiğine işaret eden Akalın, günümüzde yapılan bazı şarkıların dilde yozlaşmaya neden olduğunu, bu durumun ise hafif batı müziğini Türkiye'ye kazandıran duayenlere "haksızlık" anlamına geldiğini belirtti.

Akalın, kimi zaman Türkçe'nin söz dağarcığına ya da ses yapısına aykırı eserlerin seslendirildiğini ifade ederek, sanatçı Özcan Deniz'in seslendirdiği şarkı içinde geçen "sen beni öldürcen mi", Gülben Ergen'in "ayağını yerden kescem senin" ve Ayşe Hatun Önal'ın şarkısındaki "kırcan mı belimi" sözlerinin Türkçe'ye uygun olmadığını söyledi.

Akalın, geçmişte yapılan şarkılarda Türkçe'nin doğru kullanılmasına özen gösterildiğine dikkat çekerek, "Nerede o eski şarkılar" dedi.

"GENÇLERE ÖRNEK OLUN"

Şükrü Haluk Akalın, müziğin toplumun büyük bir kesimine seslendiğini anımsatarak, sanatçıların şarkı sözlerini kaleme alırken ve şarkı seslendirirken, daha doğru Türkçe kullanmalarını ve gençlere örnek olmalarını istedi. Akalın, "Gençler ve çocuklar sanatçıları taklit ediyor. Şarkılarda doğru bir Türkçe kullanılırsa yeni kuşaklar da o yönde yetişir" dedi. Günlük hayatta, konuşma dilinde rahatlık olması açısından kullanılan bazı sözcüklerin şarkılara yansımaması gerektiğinin altını çizen Akalın, "Yabancı ülkelerde, özellikle de Türk Cumhuriyetlerinde Türkçe şarkılar dinleniyor. Bu nedenle kullanılan dilin yozlaşmamış olmasına dikkat edilmeli" dedi.

Akalın, şarkılarda yabancı kökenli sözcüklerin kullanılmasının da doğru olmayacağını savundu.

- 1p **9** Schrijf op je antwoordblad wat de voorzitter Akalın van popzangers wil.
- 1p **10** Wat kunnen wij volgens de tekst zeggen als wij het taalgebruik van hedendaagse en vroegere zangers met elkaar gaan vergelijken?
- A Er is geen verschil.
 - B Hedendaagse zangers letten daar beter op dan de vroegere.
 - C Vroegere zangers letten daar beter op dan de hedendaagse.
- 1p **11** Wie van onderstaande zangers let volgens Akalın op goed Turks taalgebruik?
- A Ayşe Hatun Önal
 - B Ayten Alpman
 - C Gülben Ergen
 - D Özcan Deniz
- 1p **12** Wat bedoelt men in de tekst met 'gençler sanatçıları taklit ediyor'?
- A Dat jongeren gaan playbacken.
 - B Dat jongeren vaak voor popmuziek kiezen.
 - C Dat jongeren zich zoals de zangers gaan kleden.
 - D Dat jongeren zoals de zangers gaan praten.

Tekst 7

Doğu'nun kraliçesi Hatay

Milattan önce yüz binli yıllara uzanır Hatay'ın dillere destan geçmişi. Türkiye'nin en eski yerleşim yerlerinden biri olan Hatay'da yapılan tüm kazılar, eşsiz bir tarihi gün yüzüne çıkarır. Tunç çağlarından kalma binlerce eser yüzyıllar öncesinde meydana gelen korkunç depremlere rağmen halen ayakta kalabilmenin mutluluğunu yaşar belki de. Geleni bin pişman etmeyen surlar, lahitler, anıtlar, köprüler, mozaikler... Müslüman, Hıristiyan ve Yahudi dinlerine mensup yüzlerce kişi savaşların yaşandığı dünyaya inat, aynı sofrada aynı çorbaya kaşık 13 Hatay'da...

Burası dinlerin, kültürlerin kaynaştığı şehir... Burası, Doğu'nun Kraliçesi... Burası, Antakya... Burası Samandağ... Burası İskenderun... Geçmişin şehri kapılarını ardına dek açtı ve size sesleniyor; Hoşgeldiniz...

Tarihi Yerler

Hatay ilinin mevcut tarihi yapılarına bakıldığında, geçmiş yüzyıllardaki zenginliği yeterince yansıtmadığı görülür. 14 sebebi, tarihi boyunca geçirmiş olduğu işgallerin ve şiddetli depremlerin yaptığı yıkımlardır. Bugün geçmiş dönemlere ait buluntular Hatay Arkeoloji Müzesinde korunmakta ve sergilenmektedir. Hatay turizminin temel yapısını oluşturan tarihi ve 15 varlıkları şöyle sıralanabilir:

Hatay Arkeoloji Müzesi: Hitit, Hellenistik, Roma ve Bizans dönemlerine 16 olan eserlerin sergilendiği müze mozaik koleksiyonlarının zenginliği yönünden dünyada ikinci sırayı alır.

St. Pierre Kilisesi: Antakya-Reyhanlı yolu yakınında önü duvarla kapatılmış doğal bir mağaradır. Hıristiyanlığın ilk devirlerinde kilise olarak kullanılan ve Hıristiyanlığı yaymak için Antakya'ya gelen havarilerden St. Pierre'in adıyla anılan bu kilisenin önü, sonraki devirlerde kapatılmıştır. Halen müzeye bağlı bir birim olan bu 17 her yıl 29 Haziran günü Katolik Kilisesince ayin düzenlenmektedir. Kilise yakınında kayalara oyulmuş dev bir büst vardır. Haron adı verilen ve IV. Antiochus döneminde yapılan büst, M.Ö. II. yüzyılda bir veba salgını sırasında ölümleri durdurmak amacıyla yapılmıştır.

Harbiye (Defne): Çağlayanlarıyla tanınan dünyaca ünlü bir sayfiye yeri olan Defne, çok sayıda köşkleri, tapınakları, eğlence yerleriyle ünlüydü ve stadyumunda düzenlenen olimpiyatların ihtişamı dillere 18. Şiddetli depremlerle yok olan şehirden bugüne gözle görülür bir eser kalmamıştır. Harbiye bugün de çok ilgi gören bir mesire ve tatil yeridir. Aynı 19 heykeller, ipek ve turistik eşya üretimi yönüyle de tanınır.

Ortodoks Kilisesi: Yapımına 1860'lı yıllarda başlanmış, ancak 1872 depreminde büyük hasar görmüş, tekrar başlayan çalışmalar 1900 yılında tamamlanmıştır.

St. Simeon Manastırı: Manastır milattan sonra 6. yüzyılda yapılmıştır. Antakyalı St. Simeon ömrünün 45 yılını bir sütunun tepesinde yaptırdığı örtülü ve korunaklı 20 geçirmiştir. Bu süre Guinness Rekorlar Kitabı'nda yer almıştır.

Habib Neccar Camii: Bugünkü cami Osmanlı dönemi eseridir. Etrafı medrese odaları ile çevrili cami avlusundaki şadırvan 19. yy eseridir.

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

1p **13**

- A atar
- B götürür
- C koyar
- D sallar

1p **14**

- A bunun
- B onun
- C şunun

1p **15**

- A doğa
- B kültür
- C sosyal
- D ulaşım

1p **16**

- A ait
- B sebep
- C süreç
- D uzak

1p **17**

- A anıtta
- B mezarlıkta
- C kilisede
- D medresede

1p **18**

- A destandı
- B düştü
- C geldi
- D uygundu

1p **19**

- A anlamda
- B kısımda
- C ortamda
- D zamanda

1p **20**

- A biçimde
- B barınakta
- C durumda
- D şekilde

Tekst 8

İnternet adresinde 'Türkçe' dönemi

Güney Kore merkezli Netpia'nın Türkiye'ye getirdiği Türkçe internet adresi (TİA) sisteminde teknik hazırlıklar bitirilerek, deneme aşamasına geçildi. Çalışmalar tamamlandığında gerçek ve tüzel kişiler, herhangi bir ön (www) ya da son (com, org, net, vb.) eke gerek kalmadan, Türkçe karakterleri (ğ, ı, ü, ş, ö, ç) ve boşluğu da kapsayacak şekilde Türkçe internet adresi alabilecekler.

Sistemin uygulanması durumunda örneğin adres satırına, İstanbul Defterdarlığı'nın www.ist-def.gov.tr isimli web adresini yazmak yerine sadece İstanbul Defterdarlığı yazmak yeterli olacak. Aynı şekilde, e-posta adreslerinde de Türkçe gerçek isimler kullanılabilir. Mesela Nilgün Öztürk isimli bir kişiye elektronik posta yollamak için Nilgün Öztürk@şirket ismi yazmak yeterli olacak. Türkçe internet adresi almak için <http://www.netpia.com.tr> web sitesini ziyaret ederek kayıt yaptırmak yeterli.

2005 hedefi; 5-10 bin kayıt

Teknik altyapı çalışmalarının hedeflediklerinden hızlı gerçekleşmekte olduğunu ifade eden Netpia Türkiye Genel Müdürü A. Koray Kocagöncü, konuyla ilgili olarak çalışmalarını kararlılıkla, sistemli bir şekilde sürdürdüklerini belirterek, "Bu sayede kendilerinden daha sonra yola koyulduğumuz birçok ülkenin de önüne geçmiş durumdayız. Son olarak dar kapsamlı deneme çalışmalarına start verdik. Birkaç ay içerisinde deneme çalışmalarımızı tamamlayarak, internet adreslerinde Türkçe dönemini başlatacağız" dedi.

Bu yıl için hedeflerinin 5-10 bin kayıt olduğunu anlatan Kocagöncü, "Bu işte büyük bir potansiyel olduğunu düşünüyoruz. Çünkü Türkiye'de alan adı pazarı da çok ciddi biçimde büyüme gösteriyor. Şu anda Türkiye'den kayıt edilmiş 250 bin "com" uzantılı, 60-70 bin de "com.tr" uzantılı internet adresi var. Ayrıca her hafta 1500-2000 civarında yeni "com" uzantılı adres alınıyor. Bu pazarın yıllık büyümesi yüzde 40 civarında" diye konuştu. Müşterilerinin web sitesi sahipleri olacağını belirten Kocagöncü, başlangıç için yıllık 50 dolarlık bir hizmet bedeli alacaklarını ifade etti.

- 2p **21** Welke van onderstaande beweringen zijn waar en welke zijn niet waar?
Voor Turkse internet-gebruikers geldt binnenkort dat:
- 1 zij geen internet-provider meer nodig hebben.
 - 2 zij geen Turkse domeinnamen meer hoeven aan te vragen.
 - 3 zij in namen van websites en in e-mailadressen echte namen kunnen invoeren.
 - 4 zij in namen van websites en in e-mailadressen Turkse letters kunnen gebruiken.
- Omcirkel in de uitwerkbijlage van elke bewering of deze 'waar' of 'niet waar' is.*
- 1p **22** Parçaya göre hangi ana firma yenilikleri Türkiye'ye getirmiştir?
A Bir Türk firması
B Güney Kore firması
C TIA adlı firma
- 1p **23** 1. ve 2. paragraf arasındaki ilişki nedir?
A 1. paragrafta bilgi, 2. paragrafta örnek veriliyor.
B 1. paragrafta problem, 2. paragrafta çözüm veriliyor.
C 1. paragrafta ve 2. paragrafta değişik konular işleniyor.
- 1p **24** Koray Kocagöncü çalışmaları hakkında ne diyor (3. paragraf)?
A Erken başladıkları için ilerliyebiliyorlar.
B Geç başladıkları halde ilerleme kaydediyorlar.
C Yapılan çalışma planı uygulanamıyor.
D Yeterli eleman olmadığı için ilerleme kaydedilmiyor.
- 1p **25** Hangi alan adı Türkiye'de en çok görülüyor?
A com uzantılı
B com.tr uzantılı
C net.tr uzantılı

Tekst 9

Kelaynaklar

Nesilleri tükenmek üzere olan kelaynakların 86'ya ulaşan sayısının 2006'da 100'e çıkması bekleniyor

SERHAT OĞUZ İstanbul

Doğa Derneği ile Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün 2003 yılında imzaladığı protokol kapsamındaki çalışmalar sayesinde, nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan kelaynaklar için mutlu haberler gelmeye başladı.

Kelaynaklarda son yılların en iyi üreme rakamına ulaşılırken, sadece 2005 yılında 19 yavru daha mevcut koloniye katıldı. Böylece 20 yıldan bu yana en yüksek rakama ulaşan toplam kelaynak sayısı 86 oldu.

Önümüzdeki üreme döneminde sayının 100'ün üzerine çıkması beklenirken, bu hedefe ulaşılması halinde, sayıları çok azaldığı için son 25 yıldır göç etmeyen kelaynaklar arasından öncü bir grubun göç etmesi olasılığı değerlendirilecek.

Göç edebilecekler

Doğa Derneği Kelaynak Projesi Sorumlusu Turan Çetin, "Amacımız insan desteği olmadan kelaynakların yaşamalarını sağlamak" dedi.

Bunun için destek beklediklerini söyleyen Çetin, böylece Birecik'in tanıtılmasına, tarihi ve doğal güzelliklerinin korunmasına da olanak sağladıklarını belirtti.

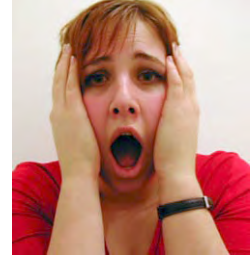
- 2p **26** Omcirkel in de uitwerkbijlage welke van onderstaande beweringen juist en welke onjuist zijn.
- 1 De 'kelaynaks' zijn altijd trekvogels gebleven.
 - 2 De 'kelaynaks' zijn geen beschermd vogels.
 - 3 De 'kelaynaks' worden met uitsterven bedreigd.
 - 4 In 2005 is er een recordaantal 'kelaynaks'.
- 1p **27** Wat is het doel van het 'kelaynak'-project?
- A De 'kelaynaks' helpen zelfstandig voort te bestaan.
 - B Een beschermd natuurgebied voor de 'kelaynaks' realiseren.
 - C Het aantal broedplaatsen van de 'kelaynaks' uitbreiden.

Tekst 10

Korkularınla yüzleş onları yen!

1 ÇOK KALABALIKSA

Çok kalabalık toplulukların önünde, hatta yanlış yaptığın takdirde rezil olacağın ve seninle dalga geçecek olan arkadaş grubunun karşısında bir konuşma yapmak seni heyecanlandırabilir. Bu son derece olağan ve ortak bir duygu, ama korkman ve bu durumu sorun haline getirmen büyük bir hata.

Nasıl yenmeli:

Yapman gereken tek şey, sadece kendine güven duymak ve bunun yanında en kötüsüne kendini hazırlaman. Eğer başına korktuğun şey gelirse ne olur? Ölmezsin ya! Bu sırada, olay anında durumu nasıl koruyabilirim, diye hazırlıklı olman, kendini iyi hissetmeni sağlayabilir. Örneğin, insanların yanlış bir şey yaptığında sana gülmeleri seni de güldürebilir, öyle değil mi? Sen de kendinle dalga geçebilirsin. Bu, dünyanın sonu demek değil ki. Korkma, bu durumda hiçbir şey kaybetmez, tersine doğal olduğun için kazanan sen olursun.

2 FARE VARSA

Bu korkuyu duyanlara ben de aynen katılıyorum. Fare lafını duymak bile insanın tüylerinin diken diken olmasına yetiyor. Sesleri, kendilerine mekan olarak pislikleri seçmeleri ve hızlı hızlı hareket etmeleriyle şimdi gözümde canlandırdım da aslında korkutmaktan çok mide bulandırıyor.

Nasıl yenmeli:

Korktuğun hayvan fare değil de, yılan, arı ya da köpek olabilir. Hangisi olursa olsun, öncelikle o hayvan ile ilgili birkaç kitap karıştır ve bilgi edin. Sana zarar verebilir mi, zehirli mi vs... Fare korkunu yenmek için ise, farenin senden güçsüz bir yaratık olduğunu kabul ederek işe başla. Gerçek hayatta da biraz kendine güvensen durum daha kolay değil mi?

3 YİNE Mİ SALLANDIK

O büyük Marmara Depremi'ni nasıl unutabiliriz! Korku, telaş, panik... Ardından tüm şehirler sallanmaya başladı, tüm Türkiye korkuya kapıldı. Deprem bölgesi bir ülkede yaşadığımız ve her an her şeye hazırlıklı olmamız gerektiği, haberlerde ve çeşitli TV programlarında kafamıza vuruldu. İstanbul merkezli bir deprem olursa senaryoları yazıldı, falan filan. Birçoğumuz etkisini atlatsak da, bir kısmımız hala her sarsıntıyı deprem sanıyor. Hatta bu korku nedeniyle tedavi görenler bile var. Bu korkuyu yenmek çok kolay değil biliyoruz, ama deprem korkusuyla hayatı kendine zindan etmek de hiç doğru değil doğrusu.

Nasıl yenmeli:

Yapman gereken, her korkuyu yenmenin tek yolu olan gerçeği kavraman; deprem her an olabilir. Bunun için kendini perişan etmene hiç gerek yok. Biliyorsun ki 30 yıl sonra olması da mümkün! Bu günden canını sıkarsan kendini boş yere harap edersin. Deprem korkusunun üzerine git. Aklına deprem yerine başka şeyler getir. Kendini başka konulara motive et.

4 HER YER KARANLIK

Küçükken kardeşim karanlıktan çok korkar ve ne zaman tuvalete ya da odasına gitmesi gerekse, beni de oraya kadar sürükledi. Üstüne üstlük korktuğunu da hiç kabullenmezdi. Tabii, o artık büyüdü ve hiç korkmuyor, ama bu yaşına rağmen aranızda korkanlar olduğunu iyi biliyorum. Utanmaya hiç gerek yok. Ne de olsa karanlık, bilinmeyi çağırır. Ama hala ışıkları ya da odanın kapısını kapatmadan yatıyorsan, hatta yatağa girer girmez yorganı başına çekiyorsan ayıp yani!

Nasıl yenmeli:

Evde kimse olmadığında tüm ışıkları yakmak yerine sadece odanın ışığını yakarak işe başla. Ya da ailen evdeyken, bir akşam karanlığı yenme denemeleri yap. Işıkları kapalı odaları tek tek gez örneğin. Korktuğun şeyin başına gelmediğini, odalardan kimsenin çıkıp senin boğazına yapışmadığını göreceksin. Ayrıca ışıklar açık uyumayı da yavaş yavaş bırak!

5 UZMAN GÖRÜŞÜ

Psikolog Sema Özdemir: "Saçma olduğunu bilmenize rağmen, korkularınızın önüne geçemiyorsanız, bu konuda uzmanlardan yardım almalısınız. Fobileri tedavi etmenin birçok yöntemi var." diyor. Eğer kendi kendine korkularınla yüzleşmek istiyorsan, yapman gerekenleri ise şöyle sıralıyor:

- 1- Nelerin senin için korkutucu özellikler taşıdığını belirle.
- 2- Bu durumlarla karşılaştığını düşün ve kafanda bu durumu canlandır.
- 3- O anda neler hissedebileceğini anlamaya çalış.
- 4- Kendini korumak ve güvenliğini sağlamak için neler yapabileceğini planla.
- 5- En kötü ihtimalleri göz önüne alarak birçok senaryo yaz ve her durumda nasıl en iyi korunma yöntemleri geliştirebileceğini planla.

Korkularla bu şekilde yüzleşmek ve planlar yapmak, korktuğumuz durumla karşılaştığımızda daha güvenli hareket etmemizi sağlar. Ve onu baş edilmeyen bir durum olarak görmekten vazgeçeriz.

- 2p **28** Welke oplossingen horen bij welke angsten?
Schrijf in de uitwerkbijlage achter het nummer van de angsten de letter van de
bijbehorende oplossing op.
Angsten	Oplossingen
1 angst bij aardshokken	a lees erover
2 angst voor muizen	b gedraag je natuurlijk
3 angst voor spreken in het openbaar	c probeer het uit
4 bang zijn in het donker	d denk aan andere dingen
- 1p **29** Waar is de schrijver/schrijfster van het artikel zelf ook bang voor?
A aardshokken
B het donker
C muizen
D spreken in het openbaar
- 1p **30** Wat is in het algemeen de enige manier om een bepaalde angst te overwinnen
(punt 3)?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p **31** Wanneer moet je volgens de tekst specialistische hulp zoeken voor je angst
(punt 5)?
Als je weet dat je angst onzin is,
A maar dat voor jezelf niet toe wilt geven.
B maar je er niet vanaf komt.
C maar je ermee kunt leven.
- 1p **32** Wat wordt er bedoeld met 'korkularınla yüzleş' (punt 5)?
A Accepteer je angst.
B Doe of je angst niet bestaat.
C Leef je in je angst in.
D Probeer je eigen angst onzin te vinden.
E Zeg dat het goed is om angst te hebben.

Tekst 11

Yeşil, mavi ve beyaz iç içe olduğu şehir, Maraş

1 Tarih öncesi çağlarda kurulmuş olan Maraş, Anadolu'nun en eski şehirleri ve kültür merkezleri arasında sayılıyor. Hititler, Asurlar, Makedonyalılar, Romalılar, Bizanslılar, Araplar ve Selçuklular arasında el değiştirmiştir. Bunlar arasında özellikle Hititler ve Bizanslılar döneminde önemli bir merkez konumuna gelmiş.

2 Anadolu'nun bilinen en eski sembolleri arasında sayılan Maraş Aslanı, o dönemin Markası şehrine göz diken Perslerin heykelleri, Romalıların mozaikleri, geçmişi 11. yüzyıla dayanan Ulu Cami, Semavi dinlerin kutsal saydığı Eshab-ı Kehf, Hititlerin, Bizanslıların ve Osmalı'nın izlerini taşıyan Maraş Kalesi Kahramanmaraş'ı adeta açık hava müzesi haline getirmiş. Tarihi Ceyhan Köprüsü ise 16. yüzyılın izlerini taşıyor. Kahramanmaraş ve çevresinin kültür ve turizm olgusu içinde ayrı bir yeri vardır. İl ve çevresinde birçok tarihi ören yerleri ve harabeler bulunmakta, birçok höyükte arkeolojik kazı çalışmaları yapılmaktadır. Eshab-ı Kehf Külliyesi İslam tarihinde önemli bir yer teşkil etmektedir.

3 Kahramanmaraş'ı sadece tarihi zenginlikleri değil, doğanın cömertliği de turizmde benzersiz kılıyor. Akdeniz'in sıcak ve kışları ılıman iklimi, her üç metre kareden birinin orman arazisinden oluşması Kahramanmaraş'a dünyanın en zengin bitki örtülerinden birine sahip olma özelliğini kazandırıyor. Kahramanmaraş yaylalarıyla hem kendi halkına hem de çevre illere serin bir soluk aldırıyor. Kaplıca ve içme sularıyla Türkiye'nin her bölgesinden insana hizmet sunan Kahramanmaraş sağlık turizminde de varım diyor.

4 Osmanlılar döneminde saraylarda "karsambaç" adı verilen bir yiyecek türü varmış... Bu yiyeceği yapmak için, dağların pek güneş görmeyen yamaçlarında kuyular açılır ve bu kuyular kış mevsiminde karla doldurularak saklanırmış. Yazın sıcak günlerinde süt ve diğer çeşitli meyve suları bu karla karıştırılarak soğutulurmuş (Bu halen Kahramanmaraş'ta yapılıyor). Daha sonra bu karışıma o sıralarda Halep'ten gelen şekerde eklenmiş. Zaman zaman şekerin dışında pekmez ve bal da katılmış.

5 Osmanlı saraylarına ve asil konaklarına yabancı orkide (sahlep) satan Maraşlı Osman Ağa, bu içeceğin artanını bir gün saklamak için kara gömmüş. Ertesi günü baktığında, sahlebin kıvamındaki değişiklik dikkatini çekmiş. Süt, şeker ve sahlep karışımının yoğunluk kazandığını ve sakız gibi uzadığını görmüş. Bu yeni gıda maddesinin tadına

bakan herkes pek çok sevmiş. Sahlepli karsambaç olarak başlayan bu gelişme üç kuşak sonra Maraş Dondurması olarak tanınmaya başlamış. Kahramanmaraş'ı çevreleyen Ahırdağı'nın yamaçlarında özellikle kekik, keven gibi rayihalı otlarla beslenen keçilerin sütünden, birinci kalite sahlepten üretilen bugünkü Kahramanmaraş dondurmasındaki en büyük özellik sütün keçi sütü olmasından kaynaklanıyor.

- 1p **33** Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Maraş için geçerlidir?
A Maraş değişik medineyetlerden oluşmuş bir şehirdir.
B Maraş modern yapıları ile yeni gelişen bir şehirdir.
C Maraş tek medeniyet üzerine kurulmuş bir şehirdir.
- 1p **34** Hangi paragrafta Maraş'ın tarihi mimarisi hakkında bilgi verilmektedir?
A paragraf 1
B paragraf 2
C paragraf 3
D paragraf 4
- 1p **35** İkinci ve üçüncü paragraf arasındaki ilişki aşağıdakilerden hangisidir?
A Her iki paragrafta da şehrin ekonomisi anlatılıyor.
B Her iki paragrafta da şehrin turistik durumu anlatılıyor.
C İkinci paragrafta giyim kuşam, üçüncü paragrafta din anlatılıyor.
D İkinci paragrafta kültürel miras, üçüncü paragrafta yemek adetleri anlatılıyor.
- 1p **36** Schrijf de naam op van de uitvinder van het beroemde Maraş-ijs.
- 1p **37** Wat is de oorspronkelijke naam van het beroemde ijs uit Maraş?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p **38** Meşhur Maraş Dondurması hangi süttten yapılır?
A inek sütü
B keçi sütü
C koyun sütü

Tekst 12

17. Yüzyıl Avrupası'nda Türk İmajı

Sakıp Sabancı'nın en büyük arzularından biri olan Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi'nin galeri binasının genişletilmesi çalışması tamamlandı. Yeni galeri "17. Yüzyıl Avrupası'nda Türk İmajı" adlı sergiye ev sahipliği yapıyor.

Müzedeki düzenlenen basın toplantısında konuşan Sakıp Sabancı Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Güler Sabancı, mekânı Sakıp Sabancı'nın adına yakışır bir müze olarak yaşama geçirmekten dolayı gurur duyduklarını söyledi.

Müzenin mevcut kapalı alanının yeni galeri binasının da tamamlanmasıyla 6 bin 500 metrekareye çıktığını anlatan Güler Sabancı, "Bu, Sakıp Sabancı'nın çok büyük arzusu. Ölümünden birkaç gün önce, Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ile bizzat bu konuda görüşmüştü. Ne mutlu ki onun arzu ettiği şeyi gerçekleştirme şansına sahip olduk. Yeni galeri binasıyla çok önemli bir sergiye de ev sahipliği yapacağız" dedi.

"17. Yüzyıl Avrupası'nda Türk İmajı" başlıklı sergi de, Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi'nde gerçekleştirilmiştir. Bu sergi de geçen yıl sergilenen "Floransa Saraylarında Osmanlı Görkemi"nde olduğu gibi, Osmanlı-Avrupa ilişkileri, siyasi olayların sanata yansıyan izdüşümünü irdelemeyi amaçlıyor. T.C. Dışişleri Bakanlığı ile Slovenya Cumhuriyeti Dışişleri ve Kültür Bakanlıklarının işbirliğiyle ve Credit Suisse Grubu'nun katkıları ile düzenlenen sergiyi sanatseverler 9 Ekim'e kadar gezebilecek.

- 1p 39 Wie heeft de aanwezige pers toegesproken?
A Güler Sabancı
B Kadir Topbaş
C Sakıp Sabancı
- 1p 40 Waar gaat de tentoonstelling over?
A Ottomaans - Europese betrekkingen in politiek opzicht.
B Ottomaans - Europese betrekkingen in sociaal opzicht.
C Weergave van de migratie van Turken naar Europa in politiek opzicht.
D Weergave van de migratie van Turken naar Europa in sociaal opzicht.
- 1p 41 Hoe vaak is er in het Sabancı Museum een tentoonstelling met zo'n thema gehouden (laatste alinea)?
A één keer
B twee keer
C drie keer

Tekst 13**Kaleköy**

Likya krallarına ait mezarların, batık kentin ve 1100 yıllık Bizans Kalesi'nin bulunduğu 2500 yıllık Kaleköy, son 10 yılda hızla gelişen çarpık yapılaşmayla mücadele ediyor. Bölge kaçak pansiyon, otel ve restoran cenneti!

YAŞAR ANTER Antalya DHA

Türkiye'nin kültür ve doğa hazinelerine sahip en güzel köşelerinden biri olan Kekova Koyu'ndaki Kaleköy (Simena Antik Kenti) beton ve kaçak yapılaşmaya teslim oldu.

Antalya'nın Demre ilçesine bağlı Üçağız köyü sınırları içerisindeki Kaleköy'de son 10 yılda hızla gelişen çarpık yapılaşma, Antalya Vali Yardımcısı Fazlı Akgün'ü de isyan ettirdi. Akgün 1. derecede doğal ve arkeolojik sit alanı olan, Özel Çevre Koruma Bölgesi kabul edilerek koruma altına alınan bölgede muhtarların bile kaçak pansiyon, otel ve restoran yaptığını dile getirdi.

Bölgede, Hazine arazilerinin de işgal edilerek yaklaşık 120 kaçak ve izinsiz yapıdan, sadece 10'unun yıkıldığını belirten Akgün, diğerlerinin yıkımının Özel Çevre Koruma Kurumu (ÖÇKK) tarafından durdurulduğunu söyledi. Üçağız Köyü'nde yıllarca muhtarlık yapan Hasan Takır (68) ise şöyle konuştu: "Çocuklarımız büyüdü, işsiz kaldı. Biz de çardak izni alıp otel ve restoran yaptık. Tesis yapmazsak turistlere hizmet veremeyiz. Onlar yıkarsa yapmaya devam ederiz."

- 1p **42** Waarom is Kaleköy beschermd gebied (alinea 2)?
A Het is een toeristische trekpleister.
B Het is van groot historisch belang.
C Het strand erbij is puur natuur.
- 1p **43** Welke beweringen is/zijn juist, volgens de tekst?
 1 De illegale bouw heeft te maken met werkloosheid.
 2 De illegale bouw heeft te maken met toerisme.
A alleen 1 is juist
B alleen 2 is juist
C 1 en 2 zijn beide juist.
- 1p **44** De inwoners van het dorp Üçağız hadden geen toestemming voor de bouw van een hotel of een restaurant, maar ze hadden wel een ander soort toestemming.
 → Welke was dat?
Je moet in het Turks antwoorden.

Tekst 14

Kelenderis ışığa çıkıyor

Dünyanın en eski şehir haritası olan Kelenderis mozaïği, bu yıl çıkarılan ödenek sayesinde üstünü örten brandadan kurtulup ziyarete açılacak.

Ömer Erbil

Mersin'in Aydincık ilçesindeki antik Kelenderis kenti kazıları sırasında, 1990 yılında, üzerinde bir liman kentinin betimlendiği 'Kelenderis Mozaïği' bulundu. Bu tarihi mozaïğin, dünyanın en eski şehir haritası olma özelliğine sahip olduğu anlaşıldı. Ardından, söz konusu mozaïğin bulunduğu arazinin kamulaştırılması kararı alındı. Uzun bir dava sürecinin ardından 2005 yılı ortalarında arsa sahiplerinin isteği doğrultusunda, mahkemede kamulaştırma kararı kaldırıldı.

Bekçisi bile yoktu

Bu süreç boyunca, yaklaşık 10 yıldır bekçisi bile bulunmayan bu arazide, üstü branda ve toprakla örtülerek korunmaya çalışılan olağanüstü tarihi değere sahip Kelenderis mozaïğinin, sonunda gün ışığına çıkarılması yönünde karar alındı. Kelenderis Antik Kenti Kazı Başkanı Prof. Dr. Levent Zoroğlu, "Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bu yıl verdiği ödenekle mozaïğin üzerine çatı yapıp, ziyaretçilerin görmesini sağlayacağız" diye konuştu.

'Basit bir çatı yeter'

Arazi sahiplerinin mağduriyetinin giderilerek, alanın bir an önce kamulaştırılması gerektiğini de belirten kazı başkanı Zoroğlu, şunları söyledi: "Eşsiz bir örnek olan mozaïğin açıkta kalmaması için üzerini kumla kapatmıştık. Mahkemede kamulaştırmanın sonuçsuz kalması bizi üzdü ama önemli bir gelişme olarak bir harabe bekçisinin atanması ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bu yıl kazılarımıza ait ödeneği artırması üzerine en azından Kelenderis mozaïğinin üzerine basit bir çatı yaparak, sergilemeyi planladık."

- 1p **45** Wat maakt Kelenderis zo belangrijk?
- A Daar bevindt zich de oudste stadsplattegrond ter wereld.
 - B Daar bevindt zich het eerste opgegraven mozaïek.
 - C Het is het eerste openluchtmuseum van Turkije.
- 1p **46** Wat wordt bedoeld met de titel 'Kelenderis ışığa çıkıyor'?
- A Het wordt helemaal aan het zonlicht blootgesteld.
 - B Het wordt in de schijnwerpers gezet.
 - C Het wordt in een museum ondergebracht.
 - D Het wordt toegankelijk voor het publiek.
- 1p **47** Waarom is professor Zoroğlu teleurgesteld?
- Omdat
- A de bevolking niet geïnteresseerd is.
 - B de overheid het laat afweten.
 - C er een rechtszaak verloren is.
 - D er veel antiek gestolen is.